

da der kom mange nye Samlinger hjem fra det indo-australske Omraade, og en Fryd var det at se hans Begejstring paa de Dage, vi pakkede disse ud, og tit maatte vi beundre hans fantastiske Evne til f. Eks. at erindre Farveindtryk. Han kunde ofte under Udpakningen sige: »Disse Skind ser noget lysere ud end dem, vi fik i Tring fra den eller den Lokalitet,« og en nærmere Undersøgelse gav ham i Reglen Ret. Dette er saa meget mere imponerende, naar man betænker, at han havde Kendskab til næsten hele Klodens Fugleverden:

Sorg var der i Berlin, da det i Begyndelsen af 1932 rygtedes, at Tringmuseet var solgt til Amerika. Ingen vilde rigtig tro Rygtet, men det var virkelig sandt. Det, som en Mand havde sat hele sit Liv ind paa, var slet og ret solgt til Amerika. Et Slag i Ansigtet paa alle Europas Ornithologer. Men hvad maa det ikke have betydet for HARTERT's sidste Dage?

HARTERT modtog mange videnskabelige Æresbevisninger. Han var saaledes Dr. phil. h. c., var Æresmedlem af flere ornithologiske Foreninger, var Præsident for den VI. internationale Ornithologkongres i København 1926, og ved hans 70-aarige Fødselsdag i 1929 udsendte »Deutsche Ornithologische Gesellschaft« et stort Hartert-Festskrift, og samme Selskab udnævnte ham i Oktober 1933 til Æresformand.

ANMELDELSER

MAGNÚS BJÖRNSSON: Skrá yfir íslenzka fugla. Náttúrufræðingurinn, III, 1933, p. 147—158. — En kortfattet Oversigt over de Fugle, som horer til den islandske Fauna. Der nævnes ialt 155 Arter og Racer, og i et Efterskrift (dateret 1. December 1933), som findes i Særtrykkene, men ikke i selve Tidsskriftet, omtales endnu 3, der er kommet til i den seneste Tid; disse er: Gransanger, Natravn og Skeand, hvilken sidste endog skal have ynglet i Þingeyjarsýsla. 65 Arter nævnes som regelmæssige Ynglefugle; heriblandt skal særlig fremhæves Mosehornugle og Hættemaage. I dette Tal er ikke medtaget de Arter, der sandsynligvis nu og da har ruget i Landet, som f. Eks. Sneugle, Atling og Selning, men disse er nævnt i Hovedlisten, hvor ogsaa FABER's nu i over 100 Aar ubekræftede Angivelse om Yngleforekomst af Hvidøjjet And finder Omtale. — I HANTZSCH's Liste fra 1905 nævnes 121 Arter og Racer som sikre,

12 som tvivlsomme for Island; af disse sidste er 5 (Stork, Lille Præstekrave, Sortkrage, Nøddekrige og Pirol) ganske udeladt af den nye Fortegnelse.

BERNT LØPPENTHIN.

ELMDAHL & HEIMANN: Storcken. Forlaget »Høgen«, Vordingborg, 1933. — — I et særdeles smukt illustreret Hefte (22 Sider) meddeler Forfatterne deres Iagttagelser over Storke i Sydsjælland. Teksten er fornøjeligt skrevet; den indeholder ganske vist intet særligt udover, hvad der er kendt i Forvejen, men at dømme efter Forordet, hvor Forfatterne udtrykkelig kalder Arbejdet et Billedværk, har dette heller næppe været Hensigten. Billederne er fortrinlige og godt reproducerede; de gengiver adskillige karakteristiske Situationer fra Fuglenes Liv ved Reden.

BERNT LØPPENTHIN.

PER OLOF SWANBERG: Krankesjön. (Gyldendal) København 1933. Kr. 6,75. Paa Dansk ved INGVALD LIEBERKIND. — — Atter faar vi fra Sverige en af disse skønne Fuglebøger med fortræffeligt optagne og reproducerede Billeder. Hvad der beskrives i Bogen, er Fuglelivet paa Krankesjön, der ligger i Skaane, noget Øst for Lund. Teksten er meget fornøjeligt skrevet, men det vigtigste i Bogen er de talrige Billeder, der viser det rige Fugleliv, som Søen huser, for største Delen Arter, som findes almindeligt i vore Søer og Moser, men ogsaa saadan en Herlighed som Storspoven. Teksten, der behandler de forskellige Arter, som yngler i Søen og dens Omgivelser, indeholder desuden Afsnit om Fuglelivet paa de forskellige Aarstider.

Dansk Orn. Foren. havde forrige Aar Udflugt til Søen, og de mange, som deltog i Turen, var begejstrede for Fuglelivet, skønt det var ved Vintertid; Bogen vil sikkert friste adskillige til en Sommertur.

O. H.

POUL HANSEN: Den Fredløse og andre Dyrefortællinger. (Gyldendal). København 1933. — — Bogen er en Række velskrevne Smaaskildringer af forskellige Pattedyrs og Fugles Liv, fremstillet paa en letlæselig Maade, som sikkert vil tiltale de mange, der glæder sig over at læse Skildringer af Dyrenes Liv. De forskellige Dyrs indbyrdes Forhold og Kampe er fremstillede meget anskueligt og livligt, uden at det gaar ud over den naturhistoriske Troværdighed.

O. H.

SVEND FLEURON: Fasangdyret. — Farvel til Danmarks Fauna. 173 S. Kbhvn. 1934 (Gyldendal). Kr. 5,50. — — Jægere og Ornithologer har ikke altid staaet i lige godt Forhold til hinanden, og et af de Punkter, der har været dem imellem, har netop været Fasanen, eller som Forf. nu kalder den »Fasangdyret«, hvilket næppe skal opfattes som et Hædersnavn. Ikke at nogen i og for sig havde noget imod Fasanen, men Ulykken var, at af Hensyn til Fasanopdrættet blev paa de fleste større Godser Rovfuglene, hvortil ogsaa regnedes

Ugler, Krager, Skader, Ravne, Tornskader, i en snæver Vending Storcken forfulgte og dræbte med Bøsse, Saks og Gift; ikke uden Grund harmede det alle Fuglevenner, at man for den ene indførte Arts Skyld skulde miste en Del af de skønneste og mest ejendommelige af Danmarks større Fugle.

Til at begynde med — for 30—40 Aar siden — blev der ikke taget stort Hensyn til Fuglevennernes Besværinger, og selv en saa ypperlig Bog som OLUF WINGE'S »Jægerens skadelige Dyr«, skrevet i 1886 og genudgivet af HERLUF WINGE i 1911, fangede kun i ringe Grad Almenhedens Interesse. Da Ornithologerne for 27 Aar siden fik deres eget Organ, førtes heri gennem de første Aar en livlig Pennefejde mellem Ornithologer og Jægere. Den Gang vilde Ornithologerne have hilst en Bog som den om Fasanedyret velkommen, og den vilde have været dem en god Støtte i deres Bestræbelser ved sin hensynsløse Afsløring af navnlig Godsjægerens Fremgangsmaader. Men da lød Tonerne i Forf.'s Bøger anderledes, da hed de: »Jagtbreve«, »Jægerandagt!«, »En Vinter i Jægergaarden«, Titler med en i Jægeres Ører hyggelig og tiltalende Klang. Da var Fasanen det pragtfulde Syn, naar den gamle Kok stod op med Solen skinnende i dens Bronzefarve, da var Jagten en herlig Sport og dens Udøvere, deriblandt Godsernes fast ansatte Jægere gæve, brave og vennesele Kæmper, der søgte at beskytte Dyrene mod de lumpne Krybskytter. Nu viser det sig, at de samme eller i hvert Tilfælde ganske tilsvarende Overjægere og Jagtbetjente er nogle raa og brutale Personer, uvidende og blottede for de fleste ædlere menneskelige Følelser; selve Fasanopdrættet er nu bleven en afskyelig og svinsk Bestilling at have med at gøre.

Som sagt for 30—40 Aar siden vilde SVEND FLEURON med sin Bog have været en Kamp- og Forbundsfælle for Ornithologerne. Men Forholdene har forandret sig ikke saa lidt. Jægere og Ornithologer er nu paa Forhandlingsfod og kan tale sammen om Tingene; selv om adskilligt kunde ønskes anderledes, har Ornithologerne dog i Jagtloven faaet en Del af deres berettigede Ønsker opfyldt. Tidens Aand, den stærkt udbredte Sans for Naturen, Indskrænkningen af en Del af de store Godser, Beskyttelsen gennem Jagtlovene, Oprettelsen af Fuglereservater — alt dette tilsammen har skabt adskilligt blidere Kaar for vore Fugle, og selv om der kan og bør opnaas mere endnu, er der egentlig ikke paa nærværende Tidspunkt nogen Grund til saa drabelige Udtryk som et højtideligt Farvel til Danmarks Fauna.

O. H.

JEAN ANKER og SVEND DAHL: Livets Udforskning fra Oldtid til Nutid. (Povl Branner) København 1934. 240 Sider. Selvfølgelig er det interessant at faa afgjort, om det var en Nattergal — som nogle mener — eller en Drossel, der sang den 15. April, og det er heller ikke kedeligt, naar det falder i ens Lod at iagttage en Kongeørn eller en anden nutildags sjælden Fugl; for de allerfleste, der giver sig af med en eller anden Gren af Naturhistorien, er det vel saaledes,

at de er begyndt med Studier i selve Naturen, og først bagefter kommer Lysten til at læse om, hvad man har set, og tilsidst vækkes ogsaa Interessen for at vide lidt om, hvorledes det forholdt sig i tidligere Tider med Kendskaben til det, som man selv er saa optaget af.

Det foreliggende Arbejde er naturligvis ikke særlig ornithologisk, det behandler, som Titlen siger, »Livets Udforskning« i det hele taget, m. a. Ord Studiet af Naturen i alle dens Former fra de ældste Tider lige op til Nutiden; men hver, som giver sig af med Ornithologien, vil ogsaa finde meget, der kan interessere ham deri, og for alle de specielle Naturhistorikere maa Bogen udfylde et Savn; nu har man et Sted, hvor man kan finde alle de store Navne og Beskrivelsen af deres Værk.

Bogen er delt i to Hovedafsnit: Den ældre Biologis Historie indtil c. 1628 og den nyere Biologis Historie fra 1628 til vore Dage. I det ældste Afsnit spiller naturligvis ARISTOTELES en stor Rolle, men fra ham springer man unægtelig med Lethed smaa to Tusinde Aar frem til de næste store Naturhistorikere, GESNER, ALDROVANDUS og BELON. Vore egne Stormænd fra det 17. Aarhundrede, STENO, OLE BORCH og THOMAS BARTHOLIN, ofres der en fyldig Omtale, ligesom naturligvis den henved et Aarhundrede yngre LINNÉ og endnu et lille Aarhundrede frem, DARWIN. Hele Nutiden »Den eksperimentelle Biologis Storhedstid« behandles, som rimeligt kan være, noget mere kortfattet. — Et fornøjeligt Tillæg er et Afsnit, der hedder Uddrag af berømte Biologers Skrifter i Oversættelse, begyndende med ARISTOTELES og endende med PASTEUR.

Bogen er let læselig og kræver ikke mere end de allernødvendigste naturhistoriske Forudsætninger; baade oplysende og oplivende virker de talrige Billeder, hvoraf et af de første er en snart 4000-aarig Gengivelse af en ægyptisk Tornskade, det sidste et Billede af Professor W. JOHANSEN siddende i en engelsk Have. O. H.

TIL MEDLEMMERNE

VIII. Ornithologiske Kongres.

VIII. Internationale Ornithologkongres afholdes i Oxford fra 2. til 7. Juli 1934. Kontingentet for Deltagelse er 1 £, for en ledsagende Dame desuden 10 Shillings. En Modtagelseskommité, Adr. B. W. TUCKER, University Museum, Oxford, vil sørge for Hotelplads. Programmet byder paa en livlig Afveksling af Møder, Festligheder og Udflugter, men Foredragene findes endnu ikke specificerede. Anmeldelse om Deltagelse sendes til The Rev. F. C. R. JOURDAIN, M. A., Hon. Sec. VIII. Int. Orn. Congress, Whitekirk, Southbourne, Bourne-mouth, England.
